

VTH

Vereniging van
Toezichthouders
van Hogescholen

Professionalisering-agenda 2021

Voorwoord

In de achterliggende maanden is gebleken dat het uitbreken van de Corona-crisis hoge eisen stelt aan de flexibiliteit van studenten, docenten en medewerkers in de hogescholen. Ook bestuurlijk worden hoge eisen gesteld aan wendbaarheid, creatief vermogen, betrokkenheid, informatievoorziening en aan de vormgeving van het voortdurende contact met alle interne en externe betrokkenen van de hogeschool. Bestuurders en toezichthouders ontmoeten elkaar in een nieuwe dynamiek. Hoe gaan we bestuurlijk om met de talrijke onzekerheden die het systeem verstoren?

Toezichthouden is een vak, zo blijkt opnieuw. Het waarborgen van de continuïteit van de instellingen in de sector hoger onderwijs in de dynamiek en complexiteit van de huidige samenleving veronderstelt bestuurlijke professionaliteit op veel onderwijs- en onderzoeksdomeinen van de organisatie. Onvoorziene ontwikkelingen en/of calamiteiten versterken de noodzaak van deze kwaliteit.

Het bestuur van de VTH hecht grote waarde aan professioneel intern toezicht. Het gaat hierbij om het geheel van kennis, vaardigheden, reflectief vermogen en persoonlijk gedrag dat nodig is om het vak van toezichthouder effectief te kunnen uitvoeren. De VTH ontwikkelt jaarlijks een professionaliseringsprogramma.

In de komende maanden wordt gestart met 2 Webinars:

- Tijdens de ALV /VTH op **10 juni** houdt Prof. Dr. Marc Vermeulen een inleiding over het thema “Turbulente Governance” i.c. over besturen in onzekere tijden.
- Op **25 mei a.s.** vindt een interessant webinar plaats over het onderzoek dat uitgevoerd is door Price Waterhouse Coopers (PWC) over het macrobudget van het Hoger Onderwijs qua doelmatigheid en besteding van de beschikbare middelen. (zie ook www.vth.nu/nieuws)

Professionalisering-agenda 2021

Voor het **najaar 2021** presenteert het bestuur van de VTH een interessante en uitnodigende (uitgestelde) professionaliseringsagenda.

De start hiervan is voorzien op **donderdag 7 oktober 2021** met een symposium voor toezichthouders en bestuurders. Dit is een initiatief van de VTH dat ondersteund wordt door de Vereniging Hogescholen (VH) en het Ministerie van OC&W.

De thematiek van het symposium is ongewijzigd (met enkele nieuwe accenten en sprekers)

Het aanbod van de VTH voor de aangesloten toezichthouders is onderscheidend vanwege de aandacht die geschonken wordt aan actuele bestuurlijke onderwerpen naar aanleiding van recente onderzoeken en publicaties.

Voor de toezichthouders die onlangs zijn toegetreden tot een Raad van Toezicht van een hogeschool organiseert de VTH een korte leergang als eerste kennismaking met een oriëntatie op de wet- en regelgeving en de taakstelling van de Raad van Toezicht in het HBO conform de Governance Code Hogescholen.

Voor alle bijeenkomsten geldt dat veel ruimte geboden wordt voor het delen van ervaringen en inzichten.

Overzicht van professionaliseringsactiviteiten voor toezichthouders

(alles onder voorbehoud door de huidige crisis)

1 Symposium GOVERNANCE 3.0

Over de kracht van samenspel en tegenspel

Datum	: Donderdag 7 oktober 15.30 - 20.30 uur
Locatie	: NH Hotel Utrecht Jaarbeursplein De accommodatie voldoet aan de 1,5 meter richtlijn
Doelgroep	: Toezichthouders en Bestuurders van Hogescholen

3

Programma

15.30 - 16.00 uur	Inloop
16.00 - 16.10 uur	Opening en welkom door dagvoorzitter prof. dr. Paul Schnabel
16.10 - 16.35 uur	Maaïke Jansen en Dirk Haen van het ministerie OCW over instellingsaccreditatie en de rol van de Raad van Toezicht Governance 3.0 door prof. dr. Jaap Winter
16.35 - 17.15 uur	Reflecties op de Inleiding door 3 voorzitters van Verenigingen van Toezichthouders uit het publieke domein o.l.v. de dagvoorzitter: Guus van Montfort (VTH), Aad Koster (NVTZ) en Guido van Woerkom (VTW). Aan dit gesprek neemt ook deel dr. Karl Dittrich, voorzitter RvT Hogeschool Saxion
17.15 - 17.45 uur	De rol van de toezichthouder bij IT-ontwikkelingen en innovaties door Prof. dr. Lineke Sneller, hoogleraar interne beheersing, Nyenrode Business University
17.45 - 18.15 uur	Pauze (eenvoudig maaltijd/buffet)
18.15 - 18.45 uur	Dialogotafels van toezichthouders en bestuurders
18.45 - 19.30 uur	De dagvoorzitter spreekt met de gastheren (VTH/VH/OCW)
19.30 - 19.45 uur	Afsluiting door de dagvoorzitter
19.45 - 20.00 uur	Netwerkborrel
20.00 uur	

Aanmelding	: uiterlijk tot 28 september bij het secretariaat vth@apprhbb.nl onder vermelding van naam en hogeschool, alsmede symposium Deelname aan het symposium is kosteloos.
-------------------	---

Voor meer informatie : www.vth.nu/nieuws

2 Masterclass

Welke interne ondersteuning is noodzakelijk voor de Raad van Toezicht?

Toelichting : Toelichting : De VTH heeft de opdracht gegeven aan de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) om een onderzoek uit te voeren naar de rol en functie van de secretaris binnen de instelling in relatie tot de professionalisering van de Raad van Toezicht. De onderzoekers Henk den Uijl en Martin Schulz hebben hun bevindingen beschreven in het essay 'Van bureaucraat tot grenswerker'. In deze Masterclass wordt dit essay door de samenstellers nader toegelicht en er vinden ook reflecties plaats door ervaringsdeskundigen.

Datum : **Dinsdag 9 november 2021 | 15.30 - 20.30 uur**
Locatie : Cursus- en Vergadercentrum Domstad, Koningsbergerstraat 9 te Utrecht. De accommodatie voldoet aan de 1,5 meter richtlijn
Aanmelden : uiterlijk tot 26 oktober 2021 bij het secretariaat vth@aprhbb.nl onder vermelding van naam en hogeschool, alsmede secretaris.
Kosten : € 295,- (factuur wordt toegestuurd).

Programma

15.30 - 16.00 uur	Inloop
16.00 - 16.15 uur	Welkom, kennismaking en toelichting programma Masterclass door prof. dr. Yvonne Burger, bestuurslid VTH
16.15 - 18.00 uur	Henk den Uijl over "De dimensionering van de secretaris in de piramide van bureaucraat tot grenswerker"
18.00 - 18.45 uur	Eenvoudige maaltijd/buffet
18.45 - 20.00 uur	Reflecties door Jan Bogerd, voorzitter College van Bestuur Hogeschool Utrecht, Arthur Gieles, Secretaris RvT/CvB Hogeschool der Kunsten Den Haag en voorzitter van het secretarissennetwerk OSHiNe, mw. dr. E. Kooij, lid Raad van Toezicht Hogeschool VIAA
20.00 - 20.30 uur	Nagesprek, conclusies en korte evaluatie
20.30 uur	Afsluiting

Voor meer informatie : www.vth.nu/nieuws

3 Masterclass

Werving en selectie van toezichthouders en bestuurders

Toelichting : Onlangs zijn twee relevante publicaties verschenen die aandacht schenken aan de werving en selectie van toezichthouders en bestuurders, resp. de dissertatie van Morris Oosterling 'Op zoek naar leiderschap, de top in non-profit-organisaties gezien vanuit selectie' (2019) en het boek van Hildegard Pelzer en Monica Milz 'Onvrijwillig' – lessen uit gedwongen vertrek van bestuurders - (2020). De docenten in deze Masterclass schetsen een helder beeld van procedures voor werving en selectie, interne en externe aandachtspunten en valkuilen.

Datum : **Donderdag 25 november 2021 | 15.30 - 20.30 uur**

Locatie : Cursus- en Vergadercentrum Domstad, Koningsbergerstraat 9 te Utrecht. De accommodatie voldoet aan de 1,5 meter richtlijn

Aanmelden : tot uiterlijk 11 november 2021 bij het secretariaat vth@aprhbb.nl onder vermelding van naam en hogeschool, alsmede selectie.

Kosten : € 295,- (factuur wordt toegestuurd).

Programma

15.30 - 16.00 uur	Inloop
16.00 - 16.15 uur	Welkom, Kennismaking en toelichting programma door mr. drs. A. Bestebreuer MPA, bestuurslid VTH
16.15 - 18.00 uur	Inleiding "Werving en selectie van toezichthouders" door Coen Massier, Partner Interimmanagement & Executive Search bij de Galan Groep en reflecties op de inleiding door Siebe Riedstra, voorzitter Raad van Toezicht Hogeschool Inholland
18.00 - 18.45 uur	Eenvoudige maaltijd/buffet
18.45 - 20.00 uur	Selectieprocessen van bestuurders en toezichthouders: Een tweetal korte inleidingen door resp. dr. Morris Oosterling (Aizen Wetenschap in Bedrijf) en door Hildegard Pelzer, Managing Partner Governance Support.
20.00 - 20.30 uur	Nagesprek, conclusies en korte evaluatie

Voor meer informatie : www.vth.nu/nieuws

4 Leergang voor Beginnende Toezichthouders

Toelichting : Het is van belang dat de Raden van Toezicht qua samenstelling van hun leden de samenleving representeren. Toezichthouden is een vak en 'good governance' is nodig om sturing te geven aan de gewenste ontwikkeling van de organisatie, zodat deze kan bijdragen aan maatschappelijk wenselijk geachte doelen. Ieder maatschappelijk domein kent een eigen dynamiek en de invloed daarvan op de beleidskeuzen die gemaakt worden door toezichthouders en bestuurders zijn evident. De wet- en regelgeving inzake het interne toezicht en de governance-code van het domein hoger onderwijs zijn kaderstellend voor professioneel intern toezicht. Interessant is de relatie tussen intern en extern toezicht. **Deelname aan deze Masterclass veronderstelt aanwezigheid bij beide modules**

Kosten : € 495,- (factuur wordt toegestuurd).
Aanmelden : tot uiterlijk 15 oktober 2021 (zowel voor module 1 als module 2) bij het secretariaat vth@apprhbb.nl

Module 1 - Wettelijk kader, bekostiging en codes/regels inzake intern toezicht

Toelichting : De WHW is richtinggevend voor het beleid van het hoger onderwijs en onderzoek. De wet is ook voor toezichthouders van groot belang om het beleid van bestuurders te toetsen qua legitimiteit. Deze wetskennis is complex en interessant. De module geeft ook inzicht in de maatschappelijke taakstelling en relevantie van het hoger beroepsonderwijs en in de actuele ontwikkelingen van de governance code van het HBO.

Datum : **Donderdag 28 oktober 2021 | 15.30 - 20.30 uur**

Locatie : Cursus- en Vergadercentrum Domstad Koningsbergerstraat 9 te Utrecht. De accommodatie voldoet aan de 1,5 meter richtlijn

Programma:

15.30 - 16.00 uur	Inloop
16.00 - 16.15 uur	Welkom, kennismaking en toelichting programma door prof. dr. Y. Burger, bestuurslid VTH
16.15 - 18.00 uur	Inleiding Wet- en regelgeving Intern Toezicht door mr. Peter Kwikkers, TriasNet Consultants
18.00 - 18.45 uur	Eenvoudige maaltijd/buffet
18.45 - 20.00 uur	Inzicht en recente ontwikkelingen in het HBO. Een tweetal thema's krijgt aandacht t.w. de Kerntaken van het HBO en de Governance Code van het HBO. Gastspreker is Ron Minnee, directeur Vereniging Hogescholen
20.00 - 20.30 uur	Nagesprek, conclusies en korte evaluatie
20.30 uur	Afsluiting

Module 2 - Over Professioneel Intern Toezicht

Toelichting : Wat verstaan we onder maatschappelijk verantwoord toezichthouden? Wat verwacht de samenleving van professioneel toezicht en hoe kunnen we dit toezicht zodanig vormgeven dat bestuur en toezicht als professioneel (h)erkend wordt door de burger? En hoe verhoudt zich het externe toezicht tot het interne toezicht?

Datum : **Dinsdag 23 november 2021 | 15.30 - 20.30 uur**

Locatie : Cursus- en Vergadercentrum Domstad, Koningsbergerstraat 9 te Utrecht
De accommodatie voldoet aan de 1,5 meter richtlijn

Programma

15.30 - 16.00 uur	Inloop
16.00 - 16.15 uur	Welkom, kennismaking en toelichting programma door mr. drs. A. Bestebreur MPA, bestuurslid VTH
16.15 - 18.00 uur	Inleiding: De noodzaak van professioneel Intern Toezicht /actuele ontwikkelingen /recente wetgeving door prof. mr. Pieter Huisman, Erasmus Universiteit
18.00 - 18.45 uur	Eenvoudige maaltijd/buffet
18.45 - 20.30 uur	Inleiding: De relatie tussen intern en extern toezicht door drs. Pim Breebaart, zelfstandig adviseur
20.30 uur	Afsluiting

7

Nawoord

Kwalitatief onderwijs en onderzoek zijn een evident maatschappelijk belang en opdracht. De complexiteit van de samenleving vraagt om wendbaarheid, dialogiseren, reflectie en beoordelingsvermogen. Kritisch denken is het fundament van een samenleving die verbindend is omdat deze houding ruimte schept voor het standpunt van de ander. Professioneel intern toezicht is dienaangaande een functionele maatschappelijke verantwoordelijkheid, temeer omdat invloed op het beleid van interne en externe stakeholders van groot belang is. Van toezichthouders wordt verwacht dat zij verbinding leggen tussen deze variëteit aan potentiële belangen in relatie tot de doelstellingen van de organisatie en hun maatschappelijke opdracht. Professionalisering van de interne toezichthouders ondersteunt deze functie en opdracht.

De deelnemers aan de Masterclasses en/of de Leergang ontvangen na hun inschrijving een inhoudelijke toelichting op het programma en de werkwijze tijdens deze bijeenkomsten. Een verwijzing naar een recente publicatie over de thematiek stelt deelnemers in de gelegenheid inhoudelijk voorbereid aanwezig te zijn.